

DE MAN MET DE KRUIK

• Gerard Kramer

IN ALLE VIER EVANGELIËN STAAT HET PASCHA BESCHREVEN DAT DE HEER VOOR HET LAATST MET ZIJN DISCIPELEN HEEFT GEGETEN. EEN INDRIKWEKKENDE VIERING, NIET ALLEEN OM HET FEEST ZELF, MAAR ZEKER OOK OMDAT DE HEER TIJDENS DIT PASCHA JUDAS ALS DE VERRADER HEEFT AANGEWEZEN, EN AANSLUITEND HET AVONDMAAL HEEFT INGESTELD. OVER DE PLAATS WAAR DIT PASCHA GEVIERT WERD, GEVEN TWEE EVANGELISTEN, MARKUS EN LUKAS, EEN INTERESSANTE BIJZONDERHEID DIE BIJ DE ANDERE TWEE ONTBREEKT.

>>

Een merkwaardig adres

Toen de discipelen de Heer vroegen op welke plaats Hij graag wilde dat zij de voorbereidingen voor het Pascha troffen, noemde de Heer geen straat (zoals Ananias te horen kreeg in Hand.9:11) of een specifiek aan iemand toebehorend huis (zoals Cornelius te horen kreeg in Hand.10:6) waar zij moesten wezen en waarnaar ze misschien even moesten zoeken of vragen (zoals in Hand.10:17). Nee, de Heer vertelde twee discipelen op een werkelijk unieke manier waar zij moesten wezen:

‘Gaaf de stad in en u zal een mens tegemoet komen die een kruik water draagt; volgt hem, en waar hij ook naar binnen gaat, zegt tot de heer des huizes: De Meester zegt: Waar is mijn gastverblijf waar Ik het Pascha met mijn discipelen kan eten? En hij zal u een grote, toegeruste, bereide bovenzaal wijzen, en bereidt het ons daar. En zijn discipelen gingen heen en kwamen in de stad en vonden het zoals Hij hun had gezegd, en zij bereidden het Pascha’ (Mark.14:13-16).

Van Lukas weten we dat die twee discipelen Petrus en Johannes waren, en dat de ‘mens die een kruik water draagt’ een huis binnenging (Luk.22:8,10).

De les voor ons

Ik ben nog steeds dankbaar dat ik ben opgevoed met de gedachte dat deze bijzondere manier om een plaats van samenkomen met de Heer aan te duiden, niet alleen bedoeld was om twee discipelen lang geleden een oefening in geloofsgehoorzaamheid te geven, maar ook een belangrijke les voor christenen in onze tijd bevat. Als iemand ons vraagt hoe of waar wij denken dat christenen behoren samen te komen, is het dan niet het gemakkelijkst om stad, straat en huisnummer te geven van de plaats waar wijzelf tot nu toe gemeend hebben dat dit het best wordt gerealiseerd? Of op zijn minst waar wij menen dat daartoe periodiek een oprechte poging wordt gedaan? Toch heeft de Heer een andere manier gekozen om zijn discipelen de plaats aan te wijzen waar Hij met hen wilde samenkomen: Hij noemde geen adres, maar ze moesten uitkijken naar ‘de man met de kruik water’. We kunnen in deze man en in zijn waterkruik een type zien van de Heilige Geest, die het water van het Woord in zijn reinigende en verkwikkende werking naar een bepaalde plaats brengt waar wij naar binnen mogen gaan en alles aantreffen zoals de Heer des huizes het heeft ingericht. Daar wil Hij met ons samenkomen. Maar dan moeten we wel opletten of we de man met de kruik zien lopen! Anders gezegd, in de vorm van een vraag: is het ook onze wens samen te komen op een plaats waar de Heilige Geest kan werken en het Woord van God de basis en de toetssteen van alles is, en daarover dus ook van tevoren na te denken?

Is onze geestelijke antenne op God en het doen van Zijn wil ingesteld? Of is alleen belangrijk of wij de atmosfeer van de gezochte plaats prettig vinden en de muziek, de zang en de prediking bij onze smaak aansluiten?

Terug naar de tekst

In een toespraak heb ik er wel eens op gewezen dat alles wat in deze passage plaatsvindt, door de Heer Jezus geregisseerd wordt en met Hem verbonden is:

- Hij is het die niet alleen bepaalt wat er gebeuren moet door de beide discipelen, maar die ook tot in de details weet en hun voorzegt wat zij zullen meemaken. Hij weet daarnaast precies wanneer dat zal plaatsvinden, namelijk als ze de stad ingaan; ook de ‘timing’ is in zijn handen!
- Hij claimt essentiële ‘elementen’ in deze geschiedenis als zijn eigendom, want Hij spreekt over ‘mijn gastverblijf’ en ‘mijn discipelen’ (Mark.14:14). Als Hij aansluitend het avondmaal instelt, spreekt Hij bij het brood over ‘mijn lichaam’ en bij de beker over ‘mijn bloed’ (Markus 14:22-23).

De hierboven gegeven geestelijke lessen laat ik voluit overeind. Maar het merkwaardige is wel dat ik me pas onlangs ben gaan afvragen wat daar in het jaar 33 precies gebeurd is. Waarom was daar bijvoorbeeld een man met een kruik water onderweg? Werd hij van hogerhand aangestuurd om de bijzondere rol te spelen waarover we hierboven hebben nagedacht? Kreeg hij plotseling een onweerstaanbare drang om met een kruik water door de stad te gaan lopen en kreeg hij toen ineens een ingeving om zomaar een willekeurig huis binnen te wandelen? Of

had die ‘heer des huizes’ hem op pad gestuurd om een kruik water te halen? Zo ja, waarom deed die ‘heer des huizes’ dat dan? En waarom kon de Heer Jezus zomaar, zonder nadere toelichting, over een ruimte beschikken die duidelijk beheerd werd door deze ‘heer des huizes’?

Mijn reconstructie

Ik kom tot de volgende reconstructie, waarbij ik als uitgangspunt heb dat de Heer alles overzag en bestuurd, maar dat in dit door hem beschikte geheel ook de mensen hun eigen verantwoordelijkheid hadden. Dat zou je twee niveaus kunnen noemen: het geestelijke en het natuurlijke niveau.

- Zou het niet kunnen dat de Heer de eigenaar of beheerder van het gastverblijf, oftewel de bovenzaal, kende, en de man al eerder opdracht gegeven had de zaal in te richten voor een maaltijd van dertien personen? Helemaal los van wat Hij de twee discipelen wilde leren?
- Als Hij dan via de twee discipelen sprak over ‘mijn gastverblijf’, was dat een verwijzing naar de door Hem al eerder gereserveerde ruimte. Zo kan ik, als ik een hotelkamer heb gereserveerd, bij aankomst vragen naar het nummer van ‘mijn kamer’, zonder dat de hoteleigenaar daar onrustig van wordt en behoefte krijgt zijn notariële eigendomsbewijs nog eens te bestuderen.
- En de man (mens) met de kruik water? Op zichzelf was het al bijzonder dat het een man was die een waterkruik droeg, want het waren meestal vrouwen die daarmee rondliepen. Het was voor de twee

discipelen dus wel een heel herkenbaar teken! Het is daarnaast niet aannemelijk dat deze man met zijn waterkruik zomaar een huis binnenglipte met als doel de discipelen de weg te wijzen en vervolgens geruisloos weer te verdwijnen, als een soort ‘invisible man’. Ik denk dat het redelijk is aan te nemen dat deze man water moest halen in opdracht van zijn meester, de ‘heer des huizes’, zodat het dienen kon voor het wassen van de voeten van de gasten. Met de mogelijkheid deze service te verlenen hoorde een dergelijke zaal kennelijk te worden afgeleverd. Inderdaad treffen we in Johannes 13 het tafereel van de voetwassing aan, direct voorafgaand aan de Pascha-viering. Voor de Pascha-viering zelf was dat water niet nodig, want het paaslam moet gebraden worden en mocht niet gekookt worden (Ex.12:8-9).

Nog een les

Het bijzondere blijft dat de beide discipelen niet een opgegeven adres moesten zien te vinden, maar een man met een kruik water moesten ontdekken. Nergens staat hoe lang ze naar hem hebben uitgekeken en voor hun gevoel misschien doelloos hebben rondgelopen voordat ze hem zagen. Maar ze zullen blij geweest zijn op dat moment, en elkaar hebben aangestoten: ‘Kijk, daar loopt hij!’. Ook weten we niet hoe lang ze de man zijn gevolgd. Zijn ze de halve stad met hem doorgelopen of kregen ze hem in de gaten toen hij al bijna op de plaats van bestemming was? Uit het feit dat ze hem moesten volgen, leid ik af dat er enige tijd overheen is gegaan. Ook wij weten niet altijd meteen of we in de weg van de Heer zijn; dat hoeft niet alleen te gaan over de vraag waar de Heer wil dat we met medegelovigen samenkomen. Het leven van een gelovige bestaat uit veel meer dan alleen de samenkomsten. Maar als we de Heer vertellen dat we zo graag bij alles in ons leven de ‘man met de kruik’ willen zien, dan zijn we in ieder geval alert op zijn leiding. Willen we daarheen gaan waarheen Hij wil dat we gaan, of datgene doen dat Hij wil dat we doen? Dan laat Hij ons door zijn Woord en Geest, letterlijk stap voor stap, zien waar Hij ons hebben wil en wat Hij wil dat we doen. Dan schakelt Hij soms mensen in die helemaal niets van onze vragen weten, die iets bijzonders (al dan niet uit het Woord) zeggen waarin we zijn stem en aanwijzing herkennen, bijvoorbeeld in een persoonlijk gesprek of tijdens een Woorddienst. De Geest kan dat dan met kracht op ons hart binden en bevestigen. De Heer, die alles weet en regisseert, heeft er, met eerbied gezegd, alle belang bij ons de juiste weg te wijzen, en bij dat proces in te schakelen wie Hij wil. Ook in onze tijd!